

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Sundhedsudvalget 2022-23 (2. samling)
SUU Alm.del - endeligt svar på spørgsmål 213
Offentligt

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 01-05-2023
Enhed: FOST
Sagsbeh.: DEPMNEN
Sagsnr.: 2303539
Dok. nr.: 2641745

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 213 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 8. marts 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Louise Brown (LA).

Spørgsmål nr. 213:

”Er det korrekt, når det anføres, at stort set alle de inddragne undersøgelser i forbindelse med Sundhedsstyrelsens anbefalinger om genstandsgrænser bygger på, hvad folk selv siger, de drikker? Og er det korrekt, at der findes en undersøgelse fra 2020, som viser, at det faktiske forbrug i Danmark er dobbelt så stort, som det folk afrapporterer, når de bliver spurgt? Vil ministeren i bekræftende fald oversende sidstnævnte undersøgelse? Der henvises til kronikken »Juraeksperter: Vi så gerne en mere nuanceret rådgivning om alkohol fra Sundhedsstyrelsen« på politiken.dk den 22. februar 2023. <https://politiken.dk/debat/kroniken/art9167692/Juraeksperter-Vi-s%C3%A5-gerne-en-mere-nuanceret-r%C3%A5dgivning-om-alkohol-fra-Sundhedsstyrelsen>”

Svar:

Til besvarelse af spørgsmålet har jeg indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, der oplyser følgende, som jeg vil henholde mig til:

”For at kunne besvare spørgsmålet har Sundhedsstyrelsen indhentet bidrag fra Statens Institut for Folkesundhed, som har svaret følgende:

”Ja, det er korrekt at mange af de studier, som indgår i den systematiske litteraturgennemgang om alkoholrelaterede helbredskonsekvenser¹ beror på selvrapporterede oplysninger om alkoholindtag.

Selvrapporteret alkoholforbrug anses normalt for at være en valid måde at indhente informationer om befolkningens alkoholforbrug på². En anden måde at estimere befolkningens alkoholforbrug er ved at anvende indirekte mål som fx salgstal.

I spørgsmålet henvises til, at der er fundet stor uoverensstemmelse mellem selvrapporteret alkoholforbrug og faktisk forbrug af alkohol i en undersøgelse fra 2020. Det formodes, at der henvises til studiet af Kilian, C., et al³. Dette studie, som er en sammenligning af selvoplyst alkoholforbrug med salgsstatistik i en række europæiske

¹ Larsen, T.H., et al., *Alkoholrelaterede helbredskonsekvenser - en systematisk litteraturgennemgang af nyeste evidens*. 2020, Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet: København.

² Del Boca, F.K. and J. Darkes, *The validity of self-reports of alcohol consumption: state of the science and challenges for research*. *Addiction*, 2003. 98 Suppl 2: p. 1-12.

³ Kilian, C., et al., *Why Is Per Capita Consumption Underestimated in Alcohol Surveys? Results from 39 Surveys in 23 European Countries*. *Alcohol Alcohol*, 2020. 55(5): p. 554-563.

lande, har vist, at det selvoplyste alkoholforbrug svarer til cirka halvdelen af den alkohol, der sælges³. Begge metoder har sine begrænsninger, hvilket kan forklare noget af denne forskel. Nedenfor præsenteres udvalgte fejlkilder, som kan bidrage til at forklare den observerede forskel.

En af fejlkilderne ved at anvende salgstal er, at salget af alkohol også omfatter den alkohol der indtages af fx turister, ligesom der ikke indgår grænsehandel i det totale salg. Desuden er en yderligere begrænsning, at alkohol, der er købt, ikke nødvendigvis indtages enten på grund af spild (fx hvis varen er blevet for gammel). Der kan således ikke forventes, at det selvrapporterede forbrug og salgstal vil stemme fuldstændig overens. En anden ulempe ved at anvende salgstal er, at vi ikke kan få detaljerede oplysninger om befolkningens drikkemønstre ud fra disse.

Fordelen ved at anvende selvrapporterede oplysninger om alkoholforbrug er netop, at vi på denne måde kan indhente oplysninger om befolkningens alkoholvaner. Men der er imidlertid ingen tvivl om, at der er en vis grad af underrapportering i de selvrapporterede oplysninger. En af forklaringerne er, at der blandt dem, der *ikke* deltager i spørgeskemaundersøgelser, er en overvægt af mennesker med et stort alkoholforbrug, som det er svært at korrigere fuldstændigt for³. Det er især personer med stort alkoholforbrug og meget varieret drikkemønster, som synes at underrapportere sammenlignet med personer med et forbrug under eller omkring genstandsgrænsen⁴. I et dansk studie er det vist, at selvvurderet alkoholforbrug underrapporteres af 50 % og overrapporteres af 22 % vurderet op mod en biomarkør – ethylglukuronid i hår⁵, ligesom et review viser både under- og overrapportering sammenlignet med forskellige biomarkører⁶.

Der er ikke tvivl om, at selvrapporteret alkoholforbrug i en vis udstrækning er underestimeret, men det er en omkostningseffektiv og ikke indgribende metode til at få oplysninger om den enkeltes alkoholvaner, som er acceptabel for de fleste. Derfor vurderes det som den mest velegnede metode til at indhente oplysninger om drikkemønstre (fx binge drinking og problematisk alkoholforbrug).””

Med venlig hilsen

Sophie Løhde

⁴ Boniface, S., J. Kneale, and N. Shelton, *Drinking pattern is more strongly associated with under-reporting of alcohol consumption than socio-demographic factors: evidence from a mixed-methods study*. BMC Public Health, 2014. 14: p. 1297.

⁵ Nielsen, D.G., et al., *Comparison of self-reported alcohol consumption and ethyl glucuronide in hair in a sample of 60+ year -olds treated for DSM-5 alcohol use disorder*. Addict Biol, 2022. 27(6): p. e13231.

⁶ Gruner Nielsen, D., et al., *Consistency between self-reported alcohol consumption and biological markers among patients with alcohol use disorder - A systematic review*. Neurosci Biobehav Rev, 2021. 124: p. 370-385.